

Чернівецький ліцей №5

**Внутрішня система
забезпечення
якості освіти**

2020

ЗМІСТ

1. Принципи розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

2. Складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти

3. Напрями внутрішньої системи забезпечення якості освіти

4. Алгоритм розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

5. Стратегія забезпечення якості освіти

6. Положення про внутрішній моніторинг якості освіти

7. Меморандум співпраці між педагогами, учнями та батьками Чернівецької гімназії №5 та Чернівецької спеціалізованої школи I ступеня №23

8. Положення про академічну доброчесність

9. Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

10. Критерії, правила та процедури оцінювання педагогічних працівників

11. Критерії, правила та процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

12. Інформаційна система для ефективного управління закладом освіти

13. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

14. Таблиця щорічного самооцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Принципи розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Головною метою освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства. Досягти даної мети можна, забезпечивши високий рівень якості освіти. Закон України «Про освіту» визначає якість освіти як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг», а якість освітньої діяльності – як «рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг» (пункти 29, 30 частини 1 статті 1).

Запровадження внутрішньої системи забезпечення якості – стратегічне рішення гімназії, яке може допомогти поліпшити її загальну дієвість та забезпечити міцну основу для ініціатив щодо її ефективного та сталого розвитку.

При розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти вихідними є такі принципи:

1. **Дитиноцентризм.** Головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність школи, є дитина.

2. **Автономія закладу освіти,** яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначення стратегії і напрямів розвитку закладу освіти, які відповідають нормативно-правовим документам, Державним стандартам загальної середньої освіти.

3. **Цілісність системи управління якістю.** Усі компоненти діяльності закладу освіти взаємопов'язані, це створює взаємозалежність між ними. Якість освіти залежить від оптимального добору педагогічних кадрів, мотивуючого освітнього середовища, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями, сприятливої для творчої роботи психологічної атмосфери. Зниження якості хоча б одного названого компоненту знизить у цілому якість освіти.

4. **Постійне вдосконалення.** Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам у освітній сфері, створюються нові можливості тощо.

5. **Вплив зовнішніх чинників.** Система освітньої діяльності у закладі освіти не є замкнутою, на неї безпосередньо впливають зовнішні чинники – засновник, місцева громада, освітня політика держави.

6. Гнучкість і адаптивність. Система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства.

Складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Система освітньої діяльності закладу освіти є динамічною, тому тільки постійний моніторинг може забезпечити її вдосконалення.

Закон України «Про освіту» (частина 3 статті 41) визначає, що внутрішня система забезпечення якості освіти має такі основні складові:

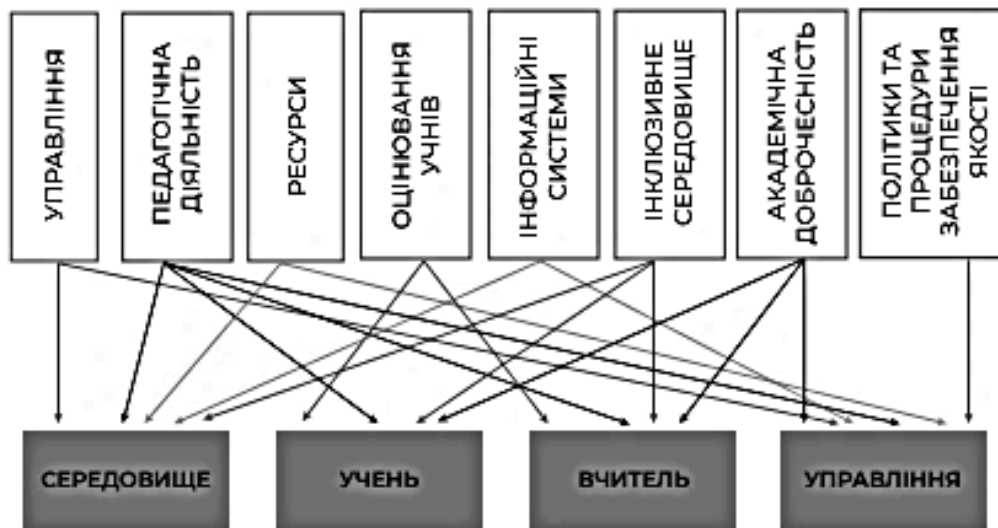
- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища (за потреби), універсального дизайну та розумного пристосування.

Напрями внутрішньої системи забезпечення якості

Відповідно до закону гімназією визначено чотири напрями внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу (Схема 1):

1. Освітнє середовище.
2. Система оцінювання освітньої діяльності учнів.
3. Система педагогічної діяльності.
4. Система управлінської діяльності.

Схема 1

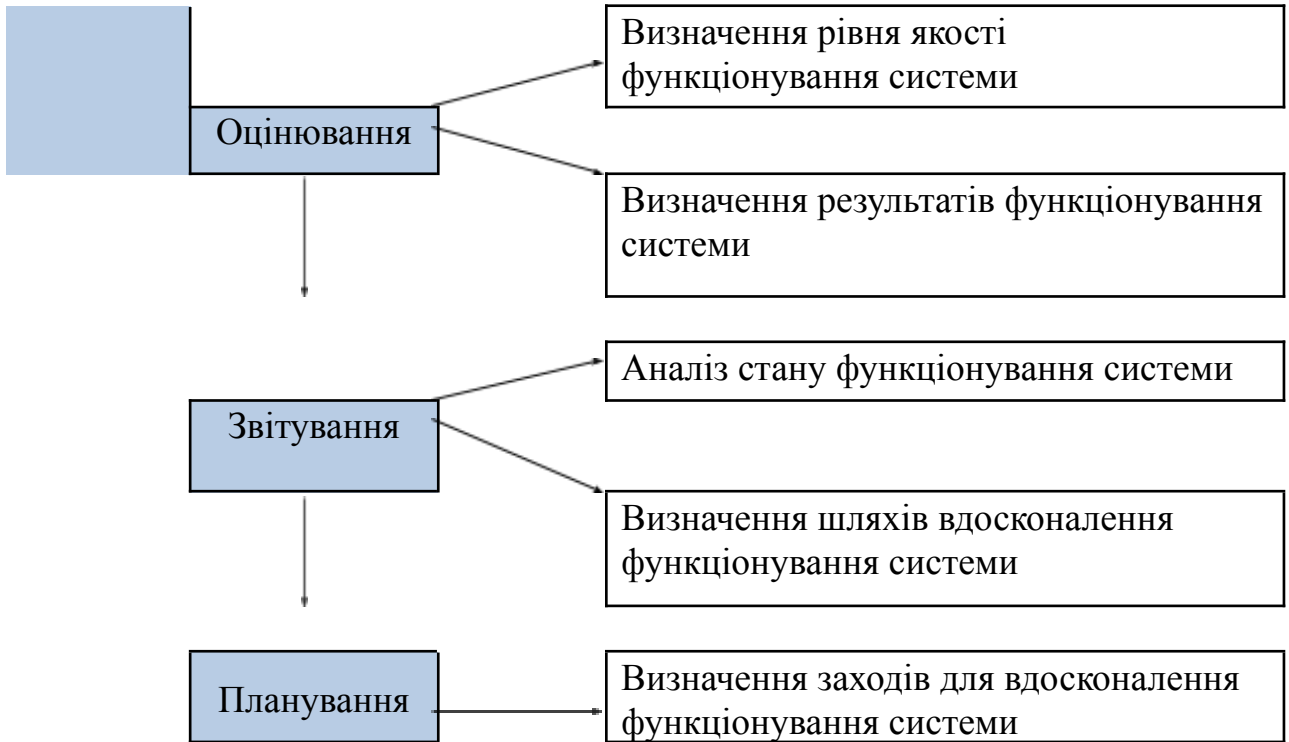

Документ містить:

- Алгоритм розбудови внутрішньої системи якості освіти.
- Положення про внутрішній моніторинг якості освіти.
- Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації.
- Політики і процедури вивчення освітньої діяльності закладу
- Інструменти для самооцінки і самоаналізу внутрішньої системи якості освіти.

Алгоритм розбудови внутрішньої системи якості освіти

Ухвалено

педагогічною радою
протокол № 3 від 03.01.2020

Стратегія забезпечення якості освіти

Стратегія розвитку - документ, який визначає цілеспрямовану спільну діяльність адміністрації та педагогічного колективу, спрямовану на підвищення якості освіти

Стратегія містить:

- цінності,
- місію,
- візію,
- цілі,
- завдання,
- принципи діяльності закладу

Наші цінності:

Сім'я, Життя, Бог, Любов

Наша місія:

Виховання конкурентоспроможної, критично мислячої особистості, базовими цінностями якої є свобода і національна гідність.

Наша візія:

Якими ми бачимо

Учнів	☐	Особистість, патріот, інноватор
Педагогів / батьків	☐	Партнери, наставники, фасилітатори, коучі
Школи	☐	Потужна сучасна матеріально-технічна база
Безпечне середовище
Універсальний дизайн

Наші цілі

- навчити випускників бути соціально-адаптованими до постійних змін, що відбуваються у глобалізованому світі
- бути конкурентоспроможними під час навчання у вузах та на ринку праці
- навчити навчатися протягом всього життя та проявляти гнучкі навички
- навчити використовувати здобуті знання та навички на практиці у повсякденному житті

- сформувати гнучкі навички

Наші принципи:

- дитиноцентризм
- повага до особистості, доброзичливість, позитивне ставлення, довіра у стосунках
- діалог – взаємодія – взаємоповага
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків)
- синергія
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей)

Наші завдання:

- задоволення потреб у здобутті повної загальної середньої освіти на рівні державних стандартів
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі вивчення і врахування її особистісних здібностей, інтересів, потреб
- виховання морально, психічно і фізично здорового покоління
- формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури
- розвиток творчих здібностей учнів, здатності до самостійного отримання та застосування знань і навичок
- підтримка обдарованих дітей та молоді
- створення умов для професійного самовизначення випускника.

Положення про внутрішній моніторинг якості освіти

I. Загальні положення

1. Положення про внутрішній моніторинг якості освіти Чернівецької гімназії №5 розроблено у відповідності до нормативно-правових документів освітньої галузі, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти.
2. Положення визначає порядок та механізм підготовки і проведення моніторингу якості освіти у гімназії.
3. Моніторинг проводиться з метою самооцінки освітньої діяльності, виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти. Передбачає системний і комплексний підхід до аналізу діяльності, визначенні прогалів і перегляді пріоритетів подальшого розвитку, самоперевірки, саморегуляції та розв'язання проблем надання освітніх послуг.
4. Об'єктами моніторингу є:
 - система управлінської діяльності
 - освітнє середовище
 - система педагогічної діяльності
 - система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти
5. Суб'єктами моніторингу є:
 - суб'єкти, які ініціюють проведення моніторингу (далі – ініціатори моніторингу);
 - суб'єкти, які проводять моніторинг та здійснюють його науково-методичний супровід (далі – суб'єкти моніторингу);
 - суб'єкти, які залучаються до виконання робіт (завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження (далі – учасники дослідження).
6. Внутрішній моніторинг є складовою частиною системи освітнього моніторингу і передбачає *збирання* (первинні дані), *оброблення* (аналіз і оцінка якості освіти), *зберігання* (формування і ведення бази даних) та *розповсюдження* інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією),

прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітньої галузі в цілому, формування завдань, тестів іншого інструментарію для оцінки якості освітнього процесу з методичними рекомендаціями.

II. Процедура підготовки та проведення моніторингу

1. Моніторинг проводиться шляхом обстеження об'єктів освітньої діяльності, встановлення показників і проведення аналізу стану функціонування системи освіти.
2. Моніторинг проводиться у такі етапи:
 - *етап I (підготовчий)*: постановка мети, визначення об'єкта моніторингу, установа термінів проведення моніторингу, підбір інструментарію (розробка Програми);
 - *етап II (практичний)*: збір інформації шляхом застосування відповідних форм і методів (пункти 4-5 цього розділу);
 - *етап III (аналітичний)*: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій і пропозицій, формулювання висновків.
3. Моніторингове дослідження може проводитися в усній та письмовій формах.
4. Під час моніторингового дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.
5. Методами моніторингового дослідження можуть бути:
 - опитування різних груп респондентів;
 - тестування;
 - аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами;
 - статистичний аналіз даних;
 - аналіз документів;
 - спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю;
 - інші методи, визначені у Програмі.
6. Програма розробляється та затверджується суб'єктом моніторингу.
7. Програма повинна містити формулювання мети й завдань моніторингу, визначення місця проведення, суб'єктів, об'єктів, умов, процедури проведення відповідного моніторингу, форм і методів моніторингового дослідження, перелік критеріїв, показників, індикаторів визначення результатів моніторингу, опис інструментарію, терміни узагальнення результатів моніторингу, способи їх оприлюднення.
До Програми додається графік проведення моніторингу.
8. Результати моніторингу зазначаються у звіті, який готує суб'єкт моніторингу.

9. Права на використання інформації, одержаної за результатами моніторингу, належать його ініціатору.

III. Права і обов'язки суб'єктів моніторингу

1. Ініціатор моніторингу:
 - формулює тему, мету і завдання моніторингового дослідження;
 - може брати участь у розробці Програми моніторингового дослідження;
 - не чинить дій, що суперечать законодавству, щодо роботи суб'єктів моніторингу та учасників дослідження;
 - приймає рішення щодо оприлюднення/не оприлюднення результатів моніторингового дослідження.
2. Суб'єкти моніторингу:
 - розробляють Програму моніторингового дослідження;
 - проводять моніторингове дослідження за процедурами, визначеними Програмою;
 - узагальнюють результати і готують аналітичну довідку за наслідками дослідження;
 - дотримуються етично-правових норм під час моніторингового дослідження.
3. Учасники дослідження:
 - дотримуються вимог проведення моніторингу, про які вони були належно поінформовані;
 - виконують інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
 - виконують завдання, оформляють виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
 - після завершення часу, відведеного для роботи, повертають матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
 - дотримуються академічної доброчесності;
 - можуть висловлювати зауваження суб'єктам моніторингу щодо процедури проведення моніторингу.
4. У разі порушення учасником вимог проведення моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, учасник може бути не допущений до проведення моніторингу або видалений з місця проведення моніторингу.
Якщо порушення виявлено під час або після проведення моніторингу, роботу учасника може бути виключено з розгляду суб'єктом моніторингу.
5. У разі виникнення сумнівів щодо отриманих результатів або з метою уточнення окремих моментів дослідження ініціатор або суб'єкти моніторингу можуть повернути матеріали учасникам дослідження на доопрацювання.

Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації

Для вивчення якості освітньої діяльності у закладі можуть бути використані такі методи збору інформації та інструменти.

Опитування:

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);
- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);
- фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами);

Вивчення документації:

- річний план роботи, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо;

Моніторинг:

- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять);
- за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо);

Аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність:

- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- підсумкове оцінювання учнів;
- фінансування закладу освіти;
- кількісно-якісний кваліфікаційний склад педагогічних працівників тощо;
- інші інструменти, розроблені закладом освіти.

Політики і процедури вивчення освітньої діяльності закладу

Політики і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти визначаються закладом освіти і враховують специфіку його діяльності. Основні політики і процедури вивчення якості освітньої діяльності в закладі освіти такі:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти (наприклад, моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо);
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти (заклад визначає, яка інформація має бути оприлюднена та з якою періодичністю, крім тієї, що обов'язково має бути оприлюднена відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту»);

- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників і учнів;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- інші політики і процедури, визначені закладом освіти (за потреби)

Меморандум співпраці між педагогами, учнями та батьками Чернівецької гімназії №5 та Чернівецької спеціалізованої школи I ступеня №23

Преамбула

Педагогічний колектив, учнівська спільнота та батьківська громадськість, які надалі йменуються як «Сторони», усвідомлюють необхідність докладання спільних зусиль для забезпечення розбудови освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти, всебічного розвитку здобувачів освіти як особистостей та найвищої цінності суспільства.

Меморандум має на меті впорядкувати окремі аспекти життя школи на основі сучасних принципів розвитку освітньої галузі, дійти згоди між усіма учасниками освітнього процесу в питаннях створення комфортного, безпечного та мотивуючого навчального середовища, погодження спільних правил життя та норм поведінки в школі.

Меморандум є результатом співпраці між усіма учасниками освітнього процесу і ґрунтується на таких твердженнях:

“Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства”. (Стаття 1 Загальної декларації прав людини)

“Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і збільшення поваги до прав людини і основних свобод”. (Частина 2 статті 26 Загальної декларації прав людини)

“Найкраще забезпечення інтересів дитини має бути керівним принципом для тих, хто несе відповідальність за її освіту і навчання; насамперед таку відповідальність несуть її батьки”. (Принцип 7 Декларації прав дитини, ухваленої резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року)

“Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі

інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору”. (Закон України “Про освіту”)

Беручи до уваги взаємне прагнення до встановлення та розвитку тристоронньої співпраці Сторони домовилися про дотримання і неухильне виконання усіх пунктів, викладених у Меморандумі.

Розділ 1. Принципи співпраці

- 1.1. Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є принцип дитиноцентризму, тобто орієнтація на потреби учня.
- 1.2. Освітній процес ґрунтується на співпраці педагогів, батьків та учнів. Саме взаємодія в межах трикутника “учень-учитель-батьки” створює простір для сучасної ефективної освіти.
- 1.3. В основу співпраці між усіма учасниками освітнього процесу мають бути покладені принципи педагогіки партнерства як складника концепції “Нова українська школа” (НУШ):
 - повага до особистості;
 - доброзичливість і позитивне ставлення;
 - довіра у відносинах;
 - діалог – взаємодія – взаємоповага;
 - розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв’язків);
 - принцип соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов’язань, обов’язковість виконання домовленостей).
- 1.4. Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу ґрунтується на принципах рівноправності, толерантності, академічної доброчесності, неприпустимості булінгу та психологічного насильства.
- 1.5. Співпраця має відбуватись на засадах обов’язковості розгляду пропозицій сторін; пріоритету узгоджувальних процедур; прозорості, відкритості та гласності; обов’язковості дотримання досягнутих домовленостей; взаємної відповідальності сторін.
- 1.6. Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в шкільному просторі та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

Розділ 2. Правила та регламенти

- 2.1. Робота громадського самоврядування в закладі загальної середньої освіти.
 - У закладі можуть створюватись і функціонувати органи громадського самоврядування, діяльність яких не суперечить законодавству України.

- Керівник закладу освіти в межах наданих йому повноважень сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування.
- Ключові питання взаємодії між учасниками освітнього процесу в школі вирішуються на Загальних зборах, які формуються з представників шкільного самоврядування педагогів, учнів та батьків.
- У разі потреби адміністрація школи надає приміщення для роботи органів батьківського та учнівського самоврядування.
- Для максимальної та ефективної комунікації усіх членів спільноти у школі використовуються такі форми зворотного зв'язку: шкільний сайт, месенджери і сторінки в соцмережах, дошка оголошень і скринька для пропозицій.
- Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в школі є процедура самооцінки, яка проводиться за рішенням відповідного органу шкільного самоврядування. Самооцінка проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

2.2. Етичний кодекс учасників освітнього процесу.

Учасники освітнього процесу:

- дотримуються етичних і моральних норм поведінки;
- поводяться гідно та поважають честь і гідність людей, які знаходяться поруч
- проявляють пошану до старших, піклуються про молодших;
- поступаються дорогою дорослим, старші - молодшим, хлопчики (чоловіки) – дівчаткам (жінкам);
- у розмові не вживають непристойних висловлювань і жестів;
- проявляють толерантність та уникають проявів дискримінації;
- виявляють повагу до законів та державних символів.

2.3. Правила поведінки здобувача освіти

- Правила поведінки учнів базуються на чинному законодавстві України.
- Вступаючи до школи учні та батьки погоджуються виконувати її правила та підтверджують розуміння їх важливості.
- Учні приходять до школи за 10-15 хв. до початку навчальних занять, займають своє робоче місце, готують все необхідне навчальне приладдя до уроку.
- Під час перерв учні впорядковують свої справи так, щоб приходити на уроки вчасно.
- Учні можуть йти зі школи та її території лише з дозволу вчителів або медичної сестри (попередньо узгодивши з батьками).
- Учні бережуть майно школи, дбають про чистоту та порядок на території школи.

- Школа – територія, на якій не місце для зброї, вибухових або вогненебезпечних предметів та речовин; спиртних напоїв, наркотичних речовин, сигарет (електронних – також); шокерів, газових балончиків, ножів та інших небезпечних предметів.
- Будь-які прояви цькування у школі є неприпустимими; кожен має почуватися захищеним.

2.4. Порядок доступу батьків до школи і класів

- Батьки можуть перебувати у класному приміщенні у час, коли не здійснюється навчальний процес.
- Індивідуальні консультації і зустрічі педагогів з батьками здійснюються за попередньою домовленістю і не можуть проводитись під час уроків.
- Батьки не можуть переглядати сторінки класного журналу, оскільки вони містять інформацію про навчальні досягнення інших дітей. Також не можуть вимагати від класних керівників фотокопій сторінок класного журналу.
- Батьки мають право відвідувати уроки тільки у визначені планом роботи закладу для цього дні або, у разі конфліктної ситуації, за рішенням педагогічної ради. Втручання батьків у навчальний процес під час уроку забороняється.
- Батьки мають право відвідувати або добровільно долучатись до проведення позакласних і загальношкільних заходів.

2.5. Дрес-код у навчальному закладі

- Учні дотримуються встановленого у закладі освіти дрес-коду, що відповідає діловому стилю.
- У святкові дні учні приходять до закладу освіти у національному одязі (вишиваних сорочках).
- В окремих випадках за пропозицією органу самоврядування адміністрацією школи може бути надано дозвіл на носіння одягу іншого стилю.
- Учні мають дотримуватись вимог у зачісці, макіяжі, манікюрі, а також стриманості у носінні прикрас.
- Учні повинні мати охайний вигляд.

2.6. Використання мобільних телефонів

- Під час навчальних занять не дозволяється використання мобільних телефонів, крім випадків, коли на їх використання є дозвіл педагога.
- Відповідальність за зберігання власних мобільних телефонів та інших персональних гаджетів несуть учні. Вони повинні вимкнути їх та сховати у портфелі.
- Усі необхідні дзвінки учень може здійснити з телефону під час перерв та по закінченні навчальних занять.

- Батьки використовують мобільний телефон як засіб комунікації з класним керівником та іншими батьками. Правила комунікації обговорюються і приймаються на батьківських зборах кожного класу окремо.

2.7. Дотримання академічної доброчесності

- Педагогічні працівники та здобувачі освіти повинні неухильно дотримуватись норм академічної доброчесності і власним прикладом демонструвати їх важливість.

2.8. Розгляд звернень, скарг і конфліктів

- У разі виникнення конфліктної ситуації, пропозиції щодо покращення освітнього середовища або скарги Сторони звертаються до керівництва школи (в усній чи письмовій формах).
- Звернення учасників освітнього процесу розглядається в якнайкоротші строки.
- Конфлікти можуть розв'язуватися за допомогою практичного психолога, класного керівника, керівництва школи та органів самоврядування.
- Шкільна процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.

2.9. Протидія булінгу

- Заклад освіти реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації і булінгу.
- У випадку виявлення факту булінгу (або загрози його виникнення) інцидент розглядається одразу працівником, який став очевидцем, або до кого надійшло звернення з приводу булінгу.
- Заклад освіти надає підтримку особі, яка стала жертвою булінгу, забезпечуючи припинення будь-яких дій, які можуть створювати фізичний та психологічний тиск.

Розділ 3. Фінансування та співфінансування закладу освіти

- 3.1. Заклад освіти формує відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність та оприлюднює таку інформацію на своєму сайті та інформаційному стенді школи.
- 3.2. Заклад освіти оприлюднює на своєму веб-сайті кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством..
- 3.3. Усі члени шкільної спільноти мають вільний доступ до інформації про кошторис і фінансовий звіт школи

- 3.4. Раз на рік директор публічно звітує про виконання річного плану школи та презентує план розвитку школи на наступний, а також пов'язані з цим планом очікувані фінансові потреби.
- 3.5. Можливе співфінансування силами батьків здійснюється за принципами:
 - добровільності: ніхто не може нікого примусити здавати гроші на будь-що;
 - конфіденційності: без згоди людини ніхто не має права публічно оголошувати, узяла вона участь у співфінансуванні чи ні;
 - прозорості та регулярної звітності.
- 3.6. Співфінансування школи силами батьків є частиною кошторису школи. Батьки мають можливість контролювати та перевіряти реальні потреби школи в їхньому співфінансуванні.

Розділ 4. Підвищення ефективності освітнього процесу

- 4.1. Організація освітнього процесу ґрунтується на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів навчання і праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація школи, батьківська та учнівська спільноти мають усебічно сприяти реалізації цих прав вчителя.
- 4.2. Батьки та учні (старшокласники) можуть бути ініціаторами та/або брати участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:
 - у межах Типового робочого плану колективно обирати предмети варіативного складника освітньої програми з урахуванням запитів більшості або профорієнтаційних перспектив;
 - подавати загальношкільні, класні або індивідуальні заявки на освітні, соціальні й культурні гранти;
 - залучати батьків до організації майстер-класів та лекцій про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо; шукати можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.
- 4.3. Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, рефератів, проектів тощо є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Затверджені МОН критерії оцінювання, сформульовані недвозначно та простою зрозумілою мовою, мають бути вивішені в класах, на інформаційній дошці в школі, розміщені на сайті школи тощо.
- 4.4. Механізмом перевірки якості освіти в школі є процедура самооцінки, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.
- 4.5. Позаурочна діяльність має бути спрямована на:

- всебічний розвиток учнів, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості;
 - виявлення і розвиток талантів;
 - налагодження та укріплення партнерських зв'язків між членами спільноти: батьками, педагогами та дітьми. Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом: наставництво старшокласників над учнями молодших класів, “школа для батьків” під проводом учителів або адміністрації школи, гуртки, лекції та інша освітня активність для освітян і батьків, спільне дозвілля, екскурсії тощо.
- 4.6.** Усім учням має бути надана можливість спробувати себе в творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо: критеріями участі в творчих конкурсах є наявність відповідних навичок, а виключно бажання учня. Форма і зміст таких заходів обираються та плануються спільно з учнями; пріоритетом у виборі форм позаурочної творчої активності є побажання учнів.
- 4.7.** У позаурочний час учні за бажанням можуть брати участь в олімпіадах з навчальних предметів; відповідний учитель надає допомогу в підготовці. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або адміністрації школи.
- 4.8.** Запорукою добровільної участі в позаурочній діяльності є її відкрита програма та попереднє оголошення загальношкільних учнівських заходів, що обговорюється та пропонується заздалегідь на кожен місяць, чверть або семестр. Такий порядок дає можливість охочим заздалегідь визначитись, у яких видах позаурочної діяльності вони б хотіли взяти участь. Учні та батьки можуть вносити свої пропозиції на наступний рік і брати участь у складанні програми заходів.
- 4.9.** Механізмом перевірки ефективності позаурочної діяльності в школі може бути опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

Розділ 5. Безпека в школі

- 5.1.** Обов'язковим елементом освітнього процесу в шкільному середовищі є задовільнення для всіх його учасників на належному рівні основних потреб людини (зокрема фізіологічних, соціальних та потреб у безпеці – фізичній і психологічній).
- 5.2.** Під час освітнього процесу в школі дотримуються провітрювального режиму класних приміщень, вільного доступу до питної води та туалету, можливості прогулянок дітей на шкільному подвір'ї під час

- перерв, надання дітям сучасного збалансованого харчування, домедичної допомоги в разі потреби.
- 5.3. У закладі наявні первинні засоби пожежогасіння, засоби автоматичної пожежної сигналізації, занулення і заземлення електрообладнання, яке використовується.
- 5.4. У школі організовується психологічна та соціально-педагогічна підтримка для учнів, наявна скринька для анонімних звернень до психолога. Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в школі є анкетування всіх учасників освітнього процесу.

Прикінцеві положення

Жодне положення цього Меморандуму не звільняє від відповідальності за порушення норм чинного законодавства і не може змінювати прямі норми законодавства щодо юридичної відповідальності.

Схвалено

Загальними зборами школи

Протокол №1 від «___» _____ року.

Уповноважені представники

з боку керівництва
школи:

з боку батьківської
громади:

з боку учнівського
самоврядування:

Положення про академічну доброчесність

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі - Положення) Чернівецької гімназії №5 Чернівецької міської ради Чернівецької області (далі - заклад) встановлює моральні принципи і загальні етичні норми у відносинах між представниками гімназійної спільноти (учасниками освітнього процесу та співробітниками) під час виконання ними своїх обов'язків, які випливають з вимог чинного законодавства України, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших чинних у закладі локальних нормативних актів, на підставі яких розроблено Положення.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», статуту Чернівецької гімназії №5 Чернівецької міської ради Чернівецької області, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в навчальному закладі системи демократичних відносин, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету закладу.

1.4. У цьому Положенні поняття та терміни вживаються у такому значенні:

- *Діловий етикет* - порядок взаємодії та поведінки співробітників і учасників освітнього процесу закладу в процесі спільної діяльності, включно з діловим листуванням, прийомом на роботу, зверненням до керівництва тощо.
- *Корпоративна культура* - система принципів, цінностей, переконань, норм поведінки і взаємовідносин, носієм якої є спільнота закладу.
- *Корпоративний дух* - бажання гімназійної спільноти досягти єдиної мети, прагнення до успіху через механізми згуртування, усвідомлення цілей та гармонізації взаємовідносин у закладі.
- *Співробітник* - фізична особа, що перебуває у трудових відносинах із навчальним закладом і безпосередньо виконує роботу за трудовим договором.
- *Шкільна спільнота* - співробітники та учасники освітнього процесу.

1.5. Завдання Положення:

- адаптувати систему традиційних корпоративних настанов національної освітньої системи до сучасних реалій для забезпечення і підтримки сприятливого морального клімату в колективі та встановлення й дотримання етичних норм і правил;
- забезпечити встановлення норм етичної поведінки як усередині колективу, так і зі зовнішніми спільнотами;
- підтримувати та виховувати корпоративний дух, атмосферу довіри, взаємної поваги і порядності.

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу та співробітників.

2. ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Академічна доброчесність та корпоративна етика впроваджується через систему принципів: законності, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.3. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

2.4. Кожен член гімназійної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор гімназії або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, ображає гідність людини або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.7. Усі співробітники та учасники освітнього процесу закладу мають уникати провокування дій, пов'язаних із корупційними правопорушеннями

2.8. Гідним для представників гімназійної спільноти є:

- Шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми.
- Дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку.
- Культура зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.
- Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, зокрема телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації закладу загалом.

2.9. Неприйнятним для усіх членів гімназійної спільноти є:

- Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів спільноти.
- Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів.
- Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.
- Ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди.
- Використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів.
- Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління, у тому числі і електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.
- Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

3. ЕТИЧНІ НОРМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

3.1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН « Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України « Про освіту» та іншими спеціальними законами;

• 3.2. здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (крім дозволених для використання), зокрема під час оцінювання результатів

навчання; • особистою присутністю на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

3.3. педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

4. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку гімназії.

4.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступник директора гімназії, який відповідає за навчально-виховну роботу:

4.3.1. забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

4.3.2. використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.3.3. педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

5. ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/ посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> - самостійні роботи - поточні контрольні роботи - контрольні заміри знань 	Повторне проходження оцінювання Термін - 1 тиждень	Педагог
		<ul style="list-style-type: none"> - ДПА - моніторинги якості знань 	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі. Не зарахування результатів	Педагогічна рада закладу
		<ul style="list-style-type: none"> - I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів; 	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.	Оргкомітет, журі

<p>Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів</p>	<p>Педагогічні працівники</p>	<p>Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усні відповіді - домашні роботи - контрольні роботи - лабораторні та - практичні роботи - ДПА - заліки - моніторинги - олімпіади та конкурсні роботи 	<p>Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань.</p> <p>Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань</p>	<p>Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів</p>
<p>Обман Фальсифікація Фабрикація Плагіат</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методичні рекомендації - навчальний посібник - навчально-методичний посібник - наочний посібник - практичний посібник - навчальний наочний посібник 	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку:</p> <p>а) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні</p>	<p>Педагогічна рада закладу, науково-методична рада міського методичного центру, атестаційні комісії (шкільна, міська)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - збірка завдань - методична збірка - методичний вісник - стаття - методична розробка 	раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних замірів знань, фальсифікації результатів	
Хабарництво	Учасники освітнього процесу	Надання або отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання чи отримання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі	Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру	Залежно від розміру, обсягу може призначатися судом I інстанції

6. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА КОРПОРАТИВНОЇ ЕТИКИ

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі - комісія) - це незалежний орган, що діє у гімназії з метою забезпечення моніторингу дотримання членами шкільної спільноти морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. До складу комісії входять представники Ради гімназії, учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради .

Термін повноважень комісії - 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (ПІБ., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, комісією не розглядаються.

6.5. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, стосовно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

6.6. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер і подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

6.7. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу;

- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів навчального закладу.

6.8. Комісія звітує про свою роботу в кінці кожного семестру.

7.ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Члени шкільної спільноти мають знати Положення про академічну доброчесність Чернівецької гімназії №5 Чернівецької міської ради Чернівецької області. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписом члена шкільної спільноти. Учні закладу ознайомлюються під підпис з Положенням в обов'язковому порядку.

7.3 . Положення про академічну доброчесність Чернівецької гімназії №5 Чернівецької міської ради Чернівецької області затверджується педагогічною радою колективу та вводиться в дію наказом директора.

7.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким членом гімназійної спільноти за поданням до педагогічної ради гімназії.

